

هاوسه رگيری پکبه نای، دوو گوئی له سه ره ردوو گوئی کانی دادان.

گر کچک به رانبه به کوک کی لاو، یان ژنک به رانبه به پیاو هاوسه رک کی، گو بخات سه دهی به وات (من له ناخی دهه وه ته مخشه وه).

له مه سه دهه مه شدا، گله له لکه کینه وه و باس له باره گو و زمانی گو وه کراون. هه موویان جهختیان له سه ره کاریگه ری ئه ری گو کردوو له سه ره ده روون و مهشکی ژنان و پیاوان و گوره کان و منداان.

کچان له ره په شکله شکردنی گو وه، گوزارشت له راز و نیاز و ئاره زوو کانی خیان به دهخوازه کانیان دهکن، که خشیان دهه وه و ئاماده کن به به خوازه نیان بو په کهه نانی ژبانی هاوسه رگری. تا ئه مه شه ئه مه نه ریته ره مانسیه له زه له وه تاندا باوه. ته نیا گوکه کی سوور، ده توانه له جهی چه پکه گو بهت.

گهه کان زمانی تایبه ته خیان هه یه. هه ره گوکه کیش واته یه کی دیاریکراوی هه یه. به تایبه تیش له دهی ئه وه که سانیه که ده یانچه نه و ئه وان شه که په شکله شیان دهکن. له ئه مه ده هه وه ده ده زمانی گو زیندوو بکه ته وه، نه که له به ره ئه وه کی که به شه که له که له پووری مره فایه ته، به که هه موو گه لانی جیهان قه رزاری پارستنی ئه مه زمانه.

با به کورته و به چه نه نییه کانی زمانی تایبه ته به شه که له گوکه کان به په ره نگه کانیان بزانه، هه مان به چی و چی په یامکه ده گه یه نه:

۱- گوئی سپی (ره زالیا) هه مه ی پاک و به گه دهی و متمانه و ناشتیه:

گوئی سپی، که نه ترینه جه ره کانی گو وه له جیهاندا. به لای هه موو شارستانیه کن و نه وه کانه شه وه گوکه کی په سه نه ده و له به ره دهان دایه. په شکله شکردنی چه پکه گوکه به ناخی سپی، له ئه هه نگی هاوسه رگریدا، که زاوا به به زه و خه شه ویستی و به وه زه ده خه نه یه کی شیرین و ناسکه وه، په شکله شه به به بووکه ده دهخوازه ده کهات، گوزارشته به هاوسه رگریه کی ده ره. به ره حیانه ته کی پاک و به گه ده. گوکه به ناخی سپی گوزارشت له به توانی و ده روون ده پاک و شادی و روونی و به ئه مه کی و پیاو ته و به خشین و له ناشتی و له ته بایی و له هه منی و

ئاسوودیی و ل دنیایی و ل دسیزی کی ه میشیی د کات. پشک شکردنی چ پک ل گو باخی سپی ک ل پنچ گو زیاتر بت، ب لگ ی ب خ ش ویستت کی تا ه تایی، خونچ گو کی سپی ل بر کی ککژ ل ی کی ه رزکاردا، ب واتا ه شتا منداک و کاتی شووکردنی نیی.

ل س ردمی (س کس نی) ی کاند، گو ی سوور و سپی پ ک و، ه ما بوو ب ی کتتی س ز و خ ش ویستی (گو ی سوور) و پاکی و ب لگ ردی (گو ی سپی).

۲- گو ی سوور: ه مای خ ش ویستی و جوانیی:

گو ی سوور، ر نگی وز و ژیان و ه ز، ه لگری پ یامی خ ش ویستی و ئ وین.

گوزارشت ل خ ش ویستی و ل س ز ی برانبر. ل ک ن و تا ئ م، ل ه ند ل و تاندا، گو ی سوور واتای خ ش ویستی کی کلاسیکی و هاوس رگری د گ ی ن ت. گو ی سووری ت خ ئا ماز ی ب ش یدای ئار زووی ئ وینداری. سووری ه ناریش - سووری ئاگری - گوزارشت ل گ ی ئ وینداری و ش یدایی و خ یا.

گو ل سوور (ه ل ل ل)، گوزارشت ل کچ کی جوان و ل خ ش ویستی کی ب ه ز ی ر مانسی. پشک شکردنی گو ل باخ کی سووری کا وات خ شتم د و، ب مام پشک شکردنی ت نیا گو ل کی سووری ئا ب د خواز کت، واتا ب ئ نداز جوانیت.

ل ف لکلر و شیعی کوردیدا، گو ل سوور (ه ل ل ل) پ لگ ی ه ی، ب نمون:

ب نی ه ل L

س دای چاو کا ل ل ل ل ل ل ل ل ل ل ل ل ل ل L

ل ل گ و ر ل م ل ل ل ل ل ل ل ل L

ل م د ل شیع ر شدا:

گو ل سوور ی س ر کو می یارم

وا گ ش ل ی و ب ح ل ی زارم

گو ی سوور ت نیا ب خ ش ویستی و ب ر ژ ی (قا ل ن تاین) نیی، ب ل کو د ک رت ل ه ر ر ژ کی سا دا پشک ش بک رت. گو ی سوور، ه میش

ب ه ست کی ر مانسیی و ب س تراو. پشک شکردنی

گو ل باخ کی سوور ب د ب د خواز کت، ک ب

رووخ ش ی و ل ل و ر ب گ رت و ب ن کی بکات و سوپاست بکات.

گوزارشت ل و ی ک ی کت ریتان خ شد و ت. گو ی سوور

ه کار کیش ب ل ل ب ر ب ر د ن و ی خ م کی.

۳۔ گوئی پمائی: هـمای خـشیستی و سوپازگوزاری و میهر بانیی.

گوئی باخی پمائی، بـنخـشترین گوئی نـو گوئی کان، هـمای نـرمی و ناسکی و نیعمـت، گوزارشت لـ گوزارشت لـ تاوانی دـکات. گوزارشت لـ رـوشت بـرزی و لـ جوانی و نیانی دـکات. هـمای خـشیستی کی سـرسوـمان و ئیلهامی شیعریی. واتای خـشیستی کی پاک و شادیی. مـرج نیی کـ گوئی پمائی لـ واتای کی رـمانسیدا قورخبرـت. لـ گـلـ بـنای جیاوازدا و کو دیاریی کی جوان پـشـشـش دـکـت. بـ نموونـ، لـوانـی و کو دیاریی کی جوان پـشـشـش بـ کـچـ هاوـکـت بـکـیت، بـ بـنای جـژنی ساـژنی لـ دایک بوونیی و. یان و کو دیاریی کی سوپاسگوزاری پـشـشـشی بـکـیت بـ خوشکـکـت، یا و کو دیاریی لـ رـژی دایکاندا، چـپـکـکی جوان پـشـشـش بـ دایکت بـکـیت. یا بـ پیرـزبایی لـ کردن لـ کـسـک. بژاردی کی باشیش، گـر چـپـکـک گوئی پمائی، پـشـشـش بـ ناسراوـکی خـمبارت بـکـیت و خـمـکـی بـوـنیت و. یا چـپـکـک پـشـشـش بـ نـخـشـک بـکـیت کـ لـنـخـشـان دای.

۴۔ گوئی و نـوش (بـوش، بـفش): هـمای خـشیستی کی بـدـنگ.

گوئی و نـوش، هـمای بـ خـشیستی کی بـدـنگ، لـ هـمان کاتدا گوزارشت لـ روونی و لـ نهـنی خـشیستی دـکات. هـمای بـ نـندـش و بیرکردن و. رـنگـکـ دژ یـکـتریی جیاوازـکان کـدـکـت و. ژنای شـرمن دـدوـنـت، پشـشـشـش گوئی کی و نـوشـی، لـوانـی هـموو شـتـک بـت بـ داوای بـخـشـین و لـبووردن.

لـ گـرانیی کی فـلـکلـری کوردیماندا، ئـم دـم هـبـژارد:

گوئی و نـوشـی باخـانمی

شـو چـرای دیوـخـانمی

گـر دـتـوت بـ دـخـوازـکـت یا هـر کـسـک دـریبـخت، کـ زـر سـرامی پـی،

گوئی و نـوش زـر ناوازیی، گوزارشت لـ ئـفسوون و لـ شکـمـندی و جوانی و سـرامی ونهـنی دـکات. ئـمـش وایکردوو، کـ گوئی و نـوش ئیلهام بـخـشـت.

مـرجیش نیی تـها گوزارشت لـ رـمانسیت بکات. بـکو

گوئی و نښه یی دیارید کی جوانه، به ټاهه ننگه کان، به به نهی
د چوونی هاو ټټکت یا نه ندام کی خزان کت له زانکه یا
پیمانگا یا دم زرانندی له کار کی نوډا، یا سرکه وتنیان له
بوار کدا.

۵- گوئی نه رگز: هه مای له خه بای و خودپه سندی و
شانازی.

گوئی نه رگز، گوئی کی سله کی و په لک سپی چووک و ناسک و جوان
و به نه شه. گوزارشت له جوانی و له خه بای و خودپه سندی
د کات. ناوی نه رگز له زربه ی زمانه کانی گلهانی جیهاندا،
زهر به چای ته که به میتله ژبای گریکی بوو. له
نه فسانه یی کی زهر که نی یه نانی یوه هاتوو. چیرکه که ش به م
شه یوه یی: لاوله کی جوان و شخ و شه نگی یه نانی، که ناوی
(نارسیس) بوو، زهر له خه بای بوو. زهر شانازی به جوانی که یوه
د کرد. چه ندین کیژ ټټټ وینداری بوو. روزانه د چوو دیار
گله کی ټاو روون و له ټاو که دا له شه ووی جوانی خه
د وانی. جار که به خه یا ژنه کی جوانی له ناو گله ټاو که دا
بینی. رایکرد به ټووی چاوی په بکه وټ. به مام که وټ ناو گله
ټاو که و نوم بوو و خنکا. له و کات وټ، ههر که سکه له خه بای و
خه په سنده ټ، به که سله کی (نه رگزی) ناوی د بهن. له
نه ستاشدا زانایانی د رووناسی نه م جه ره خه شه ویستنه به
(نه خه شه خودپه سندی) یا به (نه رگزی) ناوی د بهن. له گله
ټو شه دا، گوئی نه رگز هه مای خه شه و شادی.

له کوردستانی نه م دا گوئی نه رگز، جوانی و خه شه ویستی کی
تایب ته له دماندا هه ی و هه مای شادی و به خه وریه. به
شاگوئی کوردستانی د زانین، که له سره تای د رکه وتنیدا،
مژده ی هاتنی به هار کی ره نګین و جوانمان د داتی. نه رگز له
په ش هه موو گوئی کانه وټ، جوانی و بهن و به رامی خه شه به ره
سروشت و مرغه دا د کات. چه پکه گوئی نه رگز جوانترین دیاری
ره ژی جه ژنی نه ور نه. جاران له گوند کانی کوردستاندا، کهان و
ژنان به جوانی و به سه رنج اکه شانی لوان و پیاوان، چه
گوئی نه رگز یان د خسته سر گوئی کیان، به تایب تیش گوئی
راستیان. ههر له گوئی نه رگزی دولبه ره، بهن و ره نی خه شه
له دروست د کره ټ.

له نه د بهی فله لکله ری و له شیعری کلاسیکی و تازه کی کوردی دا،
گوئی نه رگز په گله ی هه ی و وکو هه ما، گله له شاعیرانی
کوردمان، نه رگز یان خسته ته نه و د بهی شاعر کانیان وټ. به

نموون، (حاجی قادری کـیی) دـت: گوی بـهاریـ، ئـستـکـ و شاخ و داخی و بات پـ لـ لالـ و نـسرین و نـرکسی شـهـ شاعیر نوـخوایـشمان (عـبدوـا پـشـو) دـت: شـ و راشکا ئـژنـم شـل بوو مانگ بـ تا قی ئاسمانـو هـپـوکا ئـمشـ و هاتـووم بـ چنیـ

چـپـکـ نـرگزى چاوت شاعیری بـ ناوبانگمان، حـزرـتى (نالى) یش دـت: هـندـ مونـزرى تـ بوو، هـتا چاوى سپى بوو نـرکس، کـ لـسـر يـک قـدم و دیدـ چـقى بوو ۶- گوی زرد: هـمای خـشى و هاوـتى و خـشـويستى و شادیـ.

گوـ باخى زرد، گوزارشت لـ دـخـشى و خـشـایـ. لـ خـشى و شادی دـکات، پـشکـش کردنى چـپکى گوی زرد بـ هاوـيـکت، بـ واتا رـزلـنان و درـژـدانـ بـ رـز و بـ هاوـتـتان. دـکـرت بـ سوپاسگوزارى کـسـک چـپکـ گوی زردى پـشکـش بکـیت. گوی زرد دـنگى ئیرـی و غیرـکردنیشـ. پـشکـشکردنى گوی زرد بـ دـخوایـکت بـ هـمان واتای گوی سوور، واتا "من تـم خـشدوـت".

شاعیری مـزمنـ مامـستا (عـبدوـا گـران) بـ ناوى کچى دـخوایـو، لـ هـنراوى (گوی خـناوى) دا، دـت: گوـ نـبـ بـ سـرم، ئـ چـپکـ، زرد چـپکـ نایـم بـ زـماوـند، نایـم بـ هـپـکـ گـرانـیـکى فـلکـرى کوردیشدا، ئـم دـمان هـبـژارد: گوی زرد و سوورى سلـمان بـگى بانـ لـ وـنـت نیـ لـ رووى جیهـانـ ۷- گوی مـخـک: هـمای پاکى و بـتاوانى و خـشـويستىـکى قووـ.

گوـ مـخـک (قـنفـ) نزیکـى (۳۰۰) جـرى رـنگ و شـو جیاواز هـیـ. کـ بـ زرى لـ ئاسیا و ئـروپادا دـوـن. مـخـک بـ رازاندنـو و جوانى و بـنخـشى بـکاردـهـنـت. ژنانى کوردمان لـ مـخـک ملوانکـى جوانى لـ دروست دـکات، کـ پى دـنـ (مـخـکـند). گوـ مـخـکى سوور، گوزارشت لـ

خـشـ و یـسـتـیـیـ کی قـو و دـکـاتـ. گـو مـخـ کی سـی گـوزـارـشـت لـ
دـر و و ن پـا کی و بـتـا و ا ن ی و پـا کـیـز یی دـکـاتـ.
۸- گـو ی شـیـن: گـوزـارـشـت لـ هـمـن ی و نـازـا دی و دـسـزی و هـیـوا
دـکـاتـ.

گـو ی شـیـن، رـنـگ ی نـاسـمـا ن ی بـکـتـای ی و دـریـا کـا نـ. رـنـگ ی
هـمـن ی و نـاسـو و د یی و بـوا و گـونـجـا نـ. گـزـارـشـت لـ خـزـگـ
هـیـوا و نـازـا دی و خـیا فـرا و ا ن ی دـکـاتـ.
گـر گـو ی شـیـن پـشـکـش بـ دـخـوا ز کـت بـکـیـت، و ا تـا “ تـا
مـردن لـ گـمـد ا مـ.”
۹- گـو ی سـوز: هـمـای گـونـجـا و هـا و سـنـگ ی و هـیـوا یـ.

گـو ی سـوز گـو ی دـگـمـنـ. گـوزـارـشـت لـ سـز د ا ر ی و گـونـجـا ن و
هـا و سـنـگ ی و هـیـوا و گـشـبـیـنـ دـکـاتـ. نـاسـو و د یی و نـا ر ا م ی و
مـتـمـا نـ بـ مـر فـ دـبـخـشـتـ.
۱۰- گـو ی پـرتـقـا ی: هـمـای شـکـ د ا ر ی و دـسـزی و بـ
نـمـکـیـیـ.

هـمـای بـوا بـخـبـو و سـر بـر ز ی و زـر شـا نـاز یـیـ. گـر گـو ی دـکـی
پـرتـقـا ی بـ دـخـوا ز کـت پـشـکـش بـکـیـت، و ا تـا “ هـا و ی
دـسـز و بـ نـمـکـتـمـ.”
گـو ی نـار نـجـیـش نـو و ا تـایـ دـگـیـنـت، مـن گـیـر و د ی دـسـتـی
تـمـ.
۱۱- ر و و کی رـحـا نـ (رـحـا نـ):

رـحـا نـ گـو نـیـیـ، گـیـایـ کی یـک سـا یـ و بـنـکی خـشـی هـیـیـ.
بـ تـایـبـتـیـش (رـشـ رـحـا نـ) لـ کـنـو لـ لـای (گـریـکـیـیـ کـان)
یـنـا نـیـیـ کـنـکـانـ. رـحـا نـ بـهـایـ کی زـری هـبـو و، لـ
نـا هـنـگـ کـا ن ی خـشـیـدا بـکـا ر یـا ن دـهـنـا. رـحـا نـ بـ
پـیـشـسـاز ی بـنـیـش بـکـا ر د هـنـر تـ. لـ گـر ا نـیـیـ کی
فـلـکـلـری کـور د یـدا نـم دـم هـبـز ا ر د:
رـشـ رـحـا نـ خـم ی پـ رـشـکـم
لـ د و ا ی بـا ی تـ د بـ کـ خـشـکـم
بـگـو مـا ن بـ سـد ا ن جـر ر گـو ی تـر مـا ن هـیـیـ. کـ هـر یـکـیـان
لـ رـنـگ و بـن و لـ قـوا ر د ا جـیـا و ز ن و تـایـبـتـمـ نـدی
خـیـا ن هـیـیـ. هـر یـکـشـیـا ن گـوزـارـشـت لـ شـتـک دـکـن،
هـمـا و پـیـا مـکـ بـ مـبـسـتـکـ،
و ا تـای پـشـکـشـکـر د ن ی ژ مـا ر ی گـو یـکـان:

یـک گو: تـ هـ موو شتـ کمـ.
 دوو گو: لـ یـ کتری جیانا بینـ وـ.
 سـ گو: تـ خـری ژیا نمـ.
 چوار گو: زـر سوپاست دـ کمـ، من ئـ وینداری تـ م و بـ بـنی
 راستیت دـ دـ مـ.
 پـنج گو: من بـ وام بـ دـ پاکـی و راستگـ یـ تـ هـ یـ.
 شـش گو: هیوای ئـ وپـ ی شادی و سـ رکـ وتنت بـ
 دـ خوازم..
 حـوت گو: خـ شتم دـ و و تا مردن لـ گـ دـ ام.
 هـشت گو: تا مردن دـ سـ زت دـ بم.
 نـ گو: دـ مـ و لـت تـ نیا خوم لـ گـ دـ ام.
 دـ گو: ئایـ شووم پـ دـ کـ یت.. یا.. ئایـ دـ مخوازیت..
 ئـ گـر بـ دـ سـتی راستت گو پـ شکـش بکـ یت، ئـ مـ
 وـ مـ کی ئـ رـ نیـ.
 بـ مـ گـر بـ دـ سـتی چـ پـت گو پـ شکـش بکـ یت، ئـ مـ
 وـ مـ کی نـ رـ نیـ.
 لـ ئـ مـ دـا، بازای گو فرـ شتن لـ برـ و دایـ، لـ هـ موو
 شارـ چکـ و شارـ کانی و مـ تانی جیهاندا، کـ گای فرـ شتنی گو
 (گوـ خانـ — فرـ شگای گو) هـ یـ. تـ نانـت لـ مـ مـ کان و
 بـ نـزینخانـ کانیشدا گو دـ فرـ شن. بازرگانیکردن بـ گو
 زـر پـ رـی سـ ندوو و بوو بـ سـ رچاوـ یـ کی گرنگی بـ شکـ لـ
 داهاتی هـ ندـ لـ و مـ تان. بـ نموونـ و مـ تی (هـ مـ ندـا) کـ بـ
 و مـ تی گو ی جوان ناسراو. گو فرـ شتن، بـ شکـ کی گرنگـ لـ
 ناردـ یان بـ و مـ تانی ئـ وروپا و ئاسیا، لـ وانـش بـ
 ئـ فریکاشی بنـرن. ئـ مـش بـ ئـ و دـ گـ مـ تـ و، کـ گو
 جوانترین دیاریـ، بـ خـشـ ویستی و رـ زلـ نـان و
 سوپاسگوزاری. کوردستانی جوان و شیرینیشمان، بـ سـ دان
 گو ی جوانی سروشتی لـ دـ و لـت. بـ تایبـ تیش گو ی نـ رگز کـ
 جوانترین گو مـانـ.
 رـ خـنـ بـ زمانی گو:
 رـ خـنـ هونـ رـ کی ئـ دـ بی گرنگ و هـ ستیارـ. بـ کارهـ نانی
 بـ گـ و سـ لماندنـ. رـ خـنـ گری بـ د و شارـ زا، بـ شـ و یـ کی
 ئاکادیمی و بابـ تیـانـ، لایـ نی ئـ رـ نی و نـ رـ نی، یا خـ
 بـ هـ زـ کان و لاوازـ کانی ئـ و نووسینانـی دـ یا نخوـ نـ تـ و دیاری
 دـ کات، بـ ئـ و کـ لـ رـ خـنـ گرتندا، زمانـ کی زیر و رـ ق
 بـ کاربهـ نـ لـت و تـ نیا هـ مـ کان و لاوازیـ کانی با بـ تـ کان
 دیاری بکات، نابـت هـ سـتی نووسـ رـ کانیشیان بریندار بکات و بـ

چاوپکی کی کم لایان بوانت. ئیگینا ل بند ماکانی رخن لاددات و نابیی دی و ککی خی ل رخن گرتن دا ددردخات و خسستی رخن گری تدا نامنت. بی و تراو: "رخن ب زمانی گو. . ن ب زمانی کی زیر".

مبستیش ئو نیی ک سازش بکات و چاوپشی ل کموکو بیی کانی نووسین کان بکات. باس و قس کردن ل س ر ئم باب ت زری دوت. نامانوت ل باب ت کمان د رچین. باس کردن ل رخن، ب رخن گران ی سپر و شارزا ب ج د لین.

رزا شوان

دوبی: ۲۰۲۲